

Actieprogramma Sport Noord-Holland 2027–2031

**Samen bouwen aan een
sportief Noord-Holland**

Haarlem, oktober 2026

NOTA

MANAGEMENTSAMENVATTING

Sportief Noord-Holland: van beleidskader naar uitvoering

Sport is van grote waarde voor Noord-Holland. Sport en bewegen dragen bij aan gezondheid, gelijke kansen, sociale samenhang, talentontwikkeling en een aantrekkelijke en leefbare omgeving. Sportaanbieders, sportaccommodaties, evenementen, groen en de openbare ruimte vormen samen een belangrijke basis voor vitale inwoners en sterke gemeenschappen. Met het sportbeleid 'sportief Noord-Holland' heeft de provincie begin 2026 haar provinciale koers voor sport en bewegen vastgesteld. Het beleidskader geeft richting aan een provincie die sport toegankelijker, inclusiever, veiliger en toekomstbestendiger wil maken. Het voorliggende Actieprogramma Sport Noord-Holland 2027-2031 vertaalt deze koers naar concrete uitvoering. De provincie kiest daarbij voor een verbindende en stimulerende rol. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor lokaal sportbeleid en lokale voorzieningen. Sportbonden, verenigingen en andere sportorganisaties zijn verantwoordelijk voor het sportaanbod en de uitvoering in de praktijk. De meerwaarde van de provincie ligt vooral daar waar vraagstukken gemeentegrenzen overstijgen en waar samenwerking, kennis, agendering of aanvullende ondersteuning nodig is. Het Actieprogramma geeft daarmee antwoord op drie vragen: wanneer is provinciale inzet van meerwaarde, wat draagt de provincie bij en wat gaan we daarvoor concreet doen?

De provinciale meerwaarde staat centraal

De provincie richt zich op vraagstukken met een regionale en bovenlokale dimensie. Zij brengt partijen bij elkaar, faciliteert en stimuleert samenwerking, jaagt ontwikkelingen aan, deelt kennis en agendeert sport binnen andere provinciale opgaven. Deze rol betekent ook dat de provincie bewust niet alles zelf doet. De provincie neemt geen regulier beleid of lokale exploitatie van sportaccommodaties over en vervangt niet de rol van gemeenten, sportbonden of NOC*NSF. De provinciale inzet is aanvullend en daarmee vormt provinciale meerwaarde het belangrijkste uitgangspunt voor de uitvoering: wat kan door

verbinding op provinciaal of regionaal niveau beter, sneller of met meer impact worden bereikt?

Vijf samenhangende ambities

Het Actieprogramma werkt de provinciale koers uit langs vijf samenhangende beleidsdoelen zoals vastgelegd in het beleidskader Sportief Noord-Holland:

1. *Sterke regionale samenwerking en een provinciale kennisfunctie;*
2. *Een inclusief en veilig sportklimaat voor Iedereen;*
3. *Talentontwikkeling en waardering van sporttalent;*
4. *Sport, bewegen, gezondheid en maatschappelijke impact;*
5. *Een beweegvriendelijke leefomgeving en toekomstbestendige sportvoorzieningen.*

Sport als onderdeel van de brede provinciale opgaven

Sport en bewegen dragen bij aan een gezonde, aantrekkelijke en leefbare provincie.

De Omgevingsvisie NH2050 biedt hiervoor een belangrijk integraal kader. Sport is daarin onderdeel van het provinciaal belang

Foto: Tim Arisz

Omgevingskwaliteit. Sportvoorzieningen en ruimte voor sport en ontspanning biedt inwoners de mogelijkheid om te bewegen, elkaar te ontmoeten en te recreëren. Daarom is het belangrijk om sport vroegtijdig mee te nemen bij woningbouw en gebiedsontwikkelingen. Ook de bereikbaarheid van sportvoorzieningen en recreatieve routes is van belang.

Sport kan daarmee bijdragen aan meerdere provinciale doelen tegelijk, bijvoorbeeld op het gebied van actieve mobiliteit, leefbaarheid, recreatie en omgevingskwaliteit. Het Actieprogramma kiest daarom voor koppelen. Waar mogelijk wordt sport en bewegen gekoppeld aan bestaande programma's, netwerken en instrumenten.

Regionaal werken waar dat meerwaarde heeft

De uitvoering krijgt een regionale dimensie. Niet iedere regio heeft dezelfde opgaven. De opgaven in de verschillende gebieden lopen uiteen van inclusie, bereikbaarheid en vrijwilligerskracht tot regionale voorzieningen. De provincie werkt daarom vraaggericht. Samen met gemeenten, regionale partners en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) worden opgaven geïnventariseerd, prioriteiten bepaald en acties uitgevoerd. De regionale sportagenda vormt hierbij een praktisch instrument. De werkwijze bestaat uit vier stappen:

Inventariseren → prioriteren → uitvoeren → leren.

Hiermee ontstaat ruimte voor regionale verschillen, terwijl tegelijkertijd kennis en goede voorbeelden tussen regio's kunnen worden gedeeld.

Van ambitie naar concrete uitvoering

Het Actieprogramma bevat concrete acties, beoogde resultaten en indicatoren. Voorbeelden zijn:

- Minimaal vier regio's die sociale veiligheid regionaal aanpakken;
- Minimaal dertig gemeenten met aantoonbare aandacht voor inclusief sporten;
- Minimaal drie regio's met een regionale sportagenda;
- Minimaal drie regionale analyses van het bovenlokale sportvoorzieningenniveau;
- Een structurele provinciale kennisfunctie;
- Meer maatschappelijke impact en gezonde activatie bij relevante sportevenementen;
- Sport structureel agenderen in relevante ruimtelijke ontwikkelingen.

De provincie werkt met een mix van instrumenten en streeft daarbij naar zoveel mogelijk regio's die meedoen: regiogesprekken, kennisdeling, netwerkvorming, agendering, communicatie, onderzoek en data en waar passend cofinanciering.

Realistisch sturen, monitoren en verantwoorden

De provincie heeft beperkte directe invloed op bijvoorbeeld sportdeelname, gezondheid en ervaren sociale veiligheid. De resultaten zijn mede afhankelijk van gemeenten, sportaanbieders, inwoners en maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom stuurt de provincie vooral op datgene waarop de provincie daadwerkelijk invloed heeft: uitvoering van provinciale acties, stimuleren van (regionale) samenwerking, verbinden van partijen en provinciale meerwaarde. Waar mogelijk worden acties voorzien van indicatoren en streefwaarden.

De voortgang wordt periodiek gemonitord en beoordeeld. Wanneer regionale of beleidsmatige ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, kan de provinciale inzet worden bijgesteld. Na afloop van de programmaperiode vindt een integrale evaluatie plaats van de doelrealisatie, doeltreffendheid van de provinciale rol en de geleerde lessen.

Inzet voor de komende jaren

Met dit Actieprogramma geeft de provincie met zichtbare acties en resultaten vervolg aan het beleidskader Sportief Noord-Holland. De komende jaren ligt de nadruk op het versterken van regionale samenwerking, het ontwikkelen van een provinciale kennisfunctie, het vergroten van sociale veiligheid en inclusie, het versterken van talentontwikkeling, het benutten van sport voor gezondheid en tot slot een beweegvriendelijke leefomgeving. De provincie wil daarbij herkenbaar zijn als een partij die verbindt waar dat nodig is en aanjaagt waar dat kan. Het doel is om samen met gemeenten, sportorganisaties en maatschappelijke partners de voorwaarden te versterken waaronder inwoners kunnen sporten, bewegen en zich ontwikkelen.

Zo werken we aan een sportief Noord-Holland waarin iedereen mee kan doen, regio's samenwerken, talenten zich kunnen ontwikkelen, sport maatschappelijke waarde creëert en de leefomgeving uitnodigt tot bewegen.

INHOUD

Managementsamenvatting	2
Inleiding	5
1 Wat is de rol van de provincie?	7
1.1. Het speelveld	7
1.2. Vijf provinciale rollen	7
1.3. Wat doet de provincie niet	7
1.4. Wanneer is de provinciale inzet aan de orde?	7
2. Uitgangspunten voor uitvoering	8
2.1. Doelenboom	8
3. Beleidsdoelen en acties	9
3.1. Beleidsdoel: Regionale samenwerking en kennisdeling versterken tussen Noord-Hollandse gemeenten	9
3.2. Beleidsdoel: Stimuleren van een inclusief en veilig sportklimaat voor iedereen	10
3.3. Beleidsdoel: Talentontwikkeling en waardering van sporttalent stimuleren	11
3.4. Beleidsdoel: Promoten, stimuleren en inspireren van sport en bewegen	12
3.5. Beleidsdoel: Bijdragen aan een beweegvriendelijke fysieke omgeving	13
3.5.1. Provinciale sportvoorzieningen	14
4. Regionale uitvoering	15
4.1. Regionale sportagenda	15
4.2. Regionale werkwijze	15
4.3. Regionale differentiatie	15
5. Samenhang met andere provinciale opgaven	16
6. Uitvoeringsinstrumenten en samenwerking	17
6.1. Instrumentenmix	17
7. Begroting actieprogramma	18
8. Monitoring en evaluatie	19
Bijlage 1 Begrippen	20
Bijlage 2 Regionale indeling Noord-Holland	21

INLEIDING

Sport beweegt Noord-Holland. Het brengt mensen bij elkaar, versterkt gemeenschappen en geeft energie aan een provincie die volop in ontwikkeling is. In dorpen, wijken en steden bieden sportaanbieders, sportparken, buurtsportnetwerken en (top)sportlocaties ruimte voor ontmoeting en betrokkenheid. Dankzij de inzet van vrijwilligers ontstaan plekken waar inwoners kunnen meedoen, talenten kunnen ontwikkelen en zich verbonden voelen met hun omgeving.

Sport is daarmee meer dan een activiteit in de vrije tijd. Het draagt bij aan gelijke kansen, een gezonde leefstijl en een sterke sociale basis. Voor kinderen en volwassenen is sport een plek om te ontdekken wat zij kunnen, biedt het ontspanning en zorgt het voor sociale contacten en vertrouwen. Sportaanbieders vormen vaak een belangrijk onderdeel van de lokale gemeenschap en verbinden mensen van verschillende leeftijden, achtergronden en culturen.

De kracht van sport hangt nauw samen met de omgeving waarin mensen wonen, werken

en recreëren. De inrichting, bereikbaarheid en kwaliteit van die omgeving bepalen in belangrijke mate of inwoners voldoende mogelijkheden hebben om te sporten en te bewegen. Sportvoorzieningen, wandel- en fietsroutes, groen, recreatiegebieden en de openbare ruimte vormen samen een netwerk dat mensen uitnodigt om actief te zijn, elkaar te ontmoeten en te recreëren. De Omgevingsvisie NH 2050 biedt het integrale kader voor deze opgave. De visie richt zich op een gezond, veilig en aantrekkelijk Noord-Holland en beschouwt opgaven als woningbouw, mobiliteit, natuur, landschap en leefbaarheid in samenhang met elkaar. Omgevingskwaliteit is daarbij een belangrijk uitgangspunt. In de Omgevingsvisie is omgevingskwaliteit daarom een provinciaal belang en afwegingsprincipe bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een gezonde leefomgeving is immers niet alleen schoon en veilig, maar biedt ook ruimte en mogelijkheden om te bewegen, te ontmoeten en te ontspannen. Daarom vraagt sport en bewegen om een plek in de ruimtelijke ontwikkelingen. Bij woningbouw, stedelijke

Foto: Elmer van der Marel

verdichting en herinrichting van de openbare ruimte is het belangrijk om vanaf het begin rekening te houden met voldoende ruimte voor sport, bewegen en recreatie. Dit vraagt ook om goede bereikbaarheid. Sportvoorzieningen en recreatieve routes moeten voor inwoners toegankelijk zijn, bij voorkeur te voet of met de fiets en waar nodig met het openbaar vervoer. De provincie kiest hierbij voor een integrale benadering. Sport en bewegen vormen geen afzonderlijke ruimtelijke opgave, maar kunnen andere provinciale doelen versterken. Een sportvoorziening kan bijvoorbeeld bijdragen aan gezondheid en ontmoeting, en aan een levendige wijken en een aantrekkelijke openbare ruimte. Wandel-, fiets- en vaarroutes kunnen tegelijkertijd een sportieve, recreatieve, toeristische en mobiliteitsfunctie vervullen. Door functies slim te combineren, kan de beschikbare ruimte beter worden benut. Deze benadering van agenderen en verbinden past bij de rol van de provincie. De provincie brengt partijen bij elkaar, stimuleert samenwerking en zorgt ervoor dat sport en bewegen tijdig worden betrokken bij relevante ruimtelijke vraagstukken. Daarbij zoekt de provincie de verbinding met gemeenten, sportorganisaties en

maatschappelijke partners. Zo kunnen regionale kansen worden benut en gezamenlijke uitdagingen doelgericht worden aangepakt.

In de beleidsnota Sportief Noord-Holland is de koers uitgezet om sport toegankelijker, inclusief en veilig, sterker en toekomstbestendiger te maken. Dit Actieprogramma Sport Noord-Holland geeft hier concrete invulling aan. Het vertaalt de ambities naar acties, samenwerking en stappen voor de komende jaren. De focus ligt op het versterken van de breedtesport, talentontwikkeling in verbinding met topsport, sociale veiligheid en het verbeteren van sportvoorzieningen en de nabijheid daarvan in alle regio's van Noord-Holland. Met dit actieprogramma werken we aan een Noord-Holland waarin sport vanzelfsprekend, uitnodigend en bereikbaar is voor iedereen. Een provincie waarin een beweegvriendelijke leefomgeving bijdraagt aan vitale inwoner, sterke gemeenschappen en toekomstbestendige regio's. Samen bouwen we aan een sportief Noord-Holland dat klaar is voor de toekomst.

Foto: Martijn Beekman

WAT IS DE ROL VAN DE PROVINCIE?

1.1. HET SPEELVELD

Niveau	Primair aandachtspunt	Rol in relatie tot dit programma
Rijk	Landelijk sportbeleid, stelsel, landelijke regelingen en kennis.	Kaders en landelijke samenwerking; provincie benut landelijke kennis en regelingen.
Provincie	Bovenlokale verbinding, regionale samenwerking en koppeling met provinciale opgaven.	Verbinden, aanjagen, kennis delen, faciliteren en agenderen.
Gemeenten	Lokaal sportbeleid, lokale voorzieningen, verenigingen en sportparticipatie.	Uitvoering dichtbij inwoners; regionale samenwerking waar meerwaarde bestaat.
Sportsector	Sportaanbod, verenigingsontwikkeling, talent, evenementen en sociale veiligheid.	Kennis, uitvoering, bereik en inhoudelijke expertise.
Maatschappelijke/kennispartners	Gezondheid, inclusie, onderzoek, onderwijs en maatschappelijke impact.	Aanvullende expertise en verbinding met andere domeinen.

1.2. VIJF PROVINCIALE ROLLEN

- Verbinden; partijen bijeenbrengen wanneer een regionale of bovenlokale opgave samenwerking vraagt.
- Aanjagen; Nieuwe thema's agenderen en partijen helpen om van ambitie naar uitvoering te komen.
- Kennis delen; Data, goede voorbeelden en kennis toegankelijk maken en regionale leerkringen organiseren.
- Faciliteren en co-financieren; Waar provinciale middelen aantoonbare bovenlokale meerwaarde hebben, initiatieven faciliteren of financieel ondersteunen.
- Agenderen en beïnvloeden; Sport verbinden met ruimte, mobiliteit, gezondheid, recreatie, inclusie en duurzaamheid.

Sport als onderdeel van integrale provinciale afwegingen

De provincie brengt sport en bewegen actief in bij relevante ruimtelijke en gebiedsgerichte ontwikkelingen. Daarbij wordt het belang van een beweegvriendelijke leefomgeving meegewogen binnen het bredere afwegingsprincipe van omgevingskwaliteit. Dit betekent dat niet alleen wordt gekeken naar de beschikbaarheid van sportvoorzieningen, maar naar de samenhang tussen sport, bewegen, groen, recreatie, mobiliteit, woningbouw en de inrichting van de openbare ruimte.

De provinciale meerwaarde ligt vooral in het tijdig agenderen van sport, het verbinden van beleidsdomeinen en het beschikbaar maken van kennis over voorzieningen, bereikbaarheid en beweegvriendelijkheid.

1.3. WAT DOET DE PROVINCIE NIET

- De provincie gaat niet over regulier lokaal sportbeleid;
- De provincie neemt geen structurele verantwoordelijkheid over voor lokale exploitatie van sportaccommodaties;
- De provincie vervangt niet de rol van sportbonden, NOC*NSF of gemeenten;
- De provincie ondersteunt niet ieder lokaal initiatief afzonderlijk; bovenlokale meerwaarde en aansluiting op de beleidsdoelen zijn leidend.

1.4. WANNEER IS DE PROVINCIALE INZET AAN DE ORDE?

- Het vraagstuk heeft een regionale of bovenlokale dimensie;
- Meerdere gemeenten of partners kunnen door samenwerking meer bereiken;
- De inzet sluit aan op de nota Sportief Noord-Holland;
- Provinciale financiële inzet is aanvullend en wordt waar mogelijk gekoppeld aan cofinanciering en bestaande instrumenten.

UITGANGSPUNTEN VOOR UITVOERING

Uitgangspunt	Toepassing
Regionaal waar nodig	De provincie sluit aan bij regionale vraagstukken.
Lokaal waar het kan	Gemeenten blijven primair verantwoordelijk voor lokaal sportbeleid en lokale uitvoering.
Koppelen in plaats van stapelen	Sport wordt verbonden aan bestaande provinciale programma's en netwerken.
Zichtbare provinciale meerwaarde	Elke provinciale inzet moet uitlegbaar zijn. Wat zou er zonder provinciale verbinding minder goed of minder snel gebeuren.
Resultaatgericht en meetbaar	Acties krijgen waar mogelijk indicatoren, streefwaarden, eigenaar en planning.
Financieel realistisch	De uitvoering blijft binnen de beschikbare middelen en wordt waar mogelijk versterkt met externe of gekoppelde middelen.
Leren en verbeteren	Kennisbijeenkomsten, monitoring en evaluatie worden gebruikt om de aanpak tussentijds bij te sturen.

2.1. DOELENBOOM

De provincie heeft vooral invloed op de samenwerking en activiteiten die nodig zijn om de doelen te bereiken. Of meer mensen gaan sporten, gezonder worden of zich veilig voelen, hangt ook af van gemeenten, sportaanbieders, inwoners en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

Daarom kijken we bij de monitoring niet alleen naar de maatschappelijke effecten, maar ook naar de resultaten van onze activiteiten en bijdrage die de provincie daaraan levert. In de volgende hoofdstukken worden de vijf beleidsdoelen verder uitgewerkt.

BELEIDSDOELEN EN ACTIES

De nota Sportief Noord-Holland vormt het beleidskader voor de provinciale inzet op sport en bewegen. De provincie Noord-Holland vervult een verbindende en stimulerende rol in het versterken van een inclusief, vitaal en toekomstbestendig sportlandschap. In samenwerking met gemeenten, sportorganisaties en maatschappelijke partners wordt gewerkt aan de volgende beleidsdoelen van Noord-Holland:

1. Regionale samenwerking en kennisdeling versterken tussen Noord-Hollandse gemeenten;
2. Stimuleren van een inclusief en veilig sportklimaat voor iedereen;
3. Talentontwikkeling en waardering van sporttalent stimuleren;
4. Promoten, stimuleren en inspireren van sport en bewegen;
5. Bijdragen aan een beweegvriendelijke fysieke omgeving.

3.1. BELEIDSDOEL: REGIONALE SAMENWERKING EN KENNISDELING VERSTERKEN TUSSEN NOORD-HOLLANDSE GEMEENTEN

Doel

De provincie bevordert samenwerking en kennisdeling tussen gemeenten, sportregio's en

maatschappelijke partners. Door kennisdeling en regionale afstemming ontstaat een sterker en toekomstbestendig sportlandschap.

Actie	Beoogd resultaat 2028	Instrument
Regionale sportagenda's	Minimaal 3 regio's beschikken over een regionale sportagenda of vergelijkbare gezamenlijke agenda.	Regiogesprekken, procesbegeleiding, kennis.
Bestuurlijke en ambtelijke regiogesprekken	Jaarlijks gesprek per relevante regio; afspraken over prioriteiten en provinciale meerwaarde.	Bestuurlijk/ambtelijk overleg.
Provinciale kennisfunctie	Jaarlijks kennisprogramma rond actuele thema's zoals verduurzaming, vrijwilligers, sociale veiligheid, voorzieningen en regeldruk.	Kennisbijeenkomsten, data, goede voorbeelden.
Voorzieningenniveau	In minimaal 3 regio's is het bovenlokale sportvoorzieningenniveau in beeld gebracht inclusief een visie hoe deze duurzaam in stand te houden.	Onderzoek/data/regionale analyse.
Regeldruk verenigingen	Regeldruk als onderwerp agenderen en goede voorbeelden van vereenvoudiging delen.	Gemeenten, VSG, sportsector.
Netwerkcoördinatie	Overlap tussen regionale overleggen verminderen en helderheid over rollen verbeteren.	Afstemming met partners.

Provinciale sportkennis

Jaarlijks worden twee à drie thema's gekozen op basis van regionale behoefte. Mogelijke thema's zijn:

- sportvoorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling
- verduurzaming en financiering
- vrijwilligers en verenigingskracht
- sociale veiligheid
- inclusief sporten
- regeldruk
- sportdeelname
- regionale samenwerking

Indicatoren

Indicator	Streefwaarde 2028	Bron
Regio's met regionale sportagenda	≥3	Provincie/regio's
Regiogesprekken	Jaarlijks	Provincie
Kennisbijeenkomsten	Minimaal 3 in programmaperiode	Provincie/partners
Regionale voorzieninganalyses	≥3	Onderzoek/data

3.2. BELEIDSDOEL: STIMULEREN VAN EEN INCLUSIEF EN VEILIG SPORTKLIMAAT VOOR IEDEREEN

Doel

Iedere inwoner van Noord-Holland moet kunnen sporten en bewegen, ongeacht leeftijd, achtergrond of beperking. De provincie ondersteunt regio's en

gemeenten bij het versterken van sociale veiligheid, inclusie en toegankelijkheid binnen de sport.

Actie	Beoogd resultaat 2028	Partners
Regionale aanpak sociale veiligheid	Minimaal 4 regio's verkennen/ implementeren een regionale aanpak, inclusief aansluiting op relevante campagnes en veilige sportinitiatieven.	Gemeenten, Team Sportservice NH, NOC*NSF, sportbonden, regionale partners.
Kennisdeling	Jaarlijks minimaal één provinciale/ regiogerichte kennisbijeenkomst over inclusief en veilig sporten.	Mulier Instituut, gemeenten, sportpartners.
Regionale aanpak sociale veiligheid	Minimaal 4 regio's verkennen/ implementeren een regionale aanpak, inclusief aansluiting op relevante campagnes en veilige sportinitiatieven.	Gemeenten, Team Sportservice NH, NOC*NSF, sportbonden, regionale partners.
Nu Niet Nooit Niet	Ondersteunen van regionale toepassing waar draagvlak bestaat; kennis en ervaringen delen.	Stichting Veilig Sportklimaat, gemeenten, Team Sportservice, sportorganisaties.
Veilige kleedkamer	Bestaande aanpakken en initiatieven in beeld brengen en regionale toepassing stimuleren.	Gemeenten, NOC*NSF, Team Sportservice, sportorganisaties.
Inclusief sportbeleid	Minimaal 30 gemeenten hebben aantoonbaar aandacht voor inclusief sportaanbod, aangepast sporten en laagdrempelige beweegmogelijkheden.	Gemeenten, regionale sportloketten, Team Sportservice.
Inclusieve zichtbaarheid	Bij provinciaal ondersteunde sportevenementen wordt waar passend aandacht gegeven aan inclusie en sociale veiligheid, waaronder samenwerking met Sport Pride.	Evenementorganisatoren, Sport Pride, provincie.

Provinciaal instrumentarium

- Regionale gesprekken;
- Kennisbijeenkomsten;
- Verbinden van initiatieven;
- Communicatie en agendering;
- Eventuele cofinanciering binnen bestaande kaders.

Indicatoren

Indicator	Streefwaarde 2028	Niveau
Regio's met regionale aanpak sociale veiligheid	≥4	Output
Gemeenten met aantoonbaar inclusief sportbeleid	≥30	Output
Kennisbijeenkomsten	≥3 in programmaperiode	Output

Foto: Bas Beentjes

3.3. BELEIDSDOEL: TALENTONTWIKKELING EN WAARDERING VAN SPORTTALENT STIMULEREN

Doel

Talentontwikkeling draagt bij aan een sterk sportklimaat in Noord-Holland. De provincie ondersteunt een sterke infrastructuur voor talentontwikkeling en waardeert sportprestaties

Talentketen

Breedtesport → talenterkenning → regionale talentontwikkeling → topsportontwikkeling → duale / maatschappelijke carrière.

Actie	Beoogd resultaat	Partners
Talentboek Noord-Holland	Talentboek wordt benut als podium en verbindingsinstrument voor talenten, fondsen en programma's.	Talentboek, Yvonne van Gennip Talentfonds, gemeenten, partners.
Regionale talentprogramma's	Lokale initiatieven worden beter verbonden met bestaande regionale programma's.	Olympisch Netwerk NH, Team PIM, TopsUPport Haarlemmermeer, Topsport Amsterdam, bonden.
Kennisdeling goede voorbeelden	Jaarlijks voorbeelden delen van samenwerking tussen verenigingen, talentprogramma's en topsportorganisaties.	Verenigingen, topsportorganisaties, Topsport Amsterdam, bonden.
Waardering talent	Noord-Hollandse talenten en topsporters zichtbaar maken en waarderen.	Gemeenten, provincie, sportpartners.

Indicatoren

Indicator	Streefwaarde	Niveau
Regionale/lokale talentprogramma's verbonden	Jaarlijkse groei	Output
Talentboek bereik/gebruik	Jaarlijkse rapportage	Output
Goede voorbeelden gedeeld	≥2 per jaar	Output

Foto: Johannes Abeling

3.4. BELEIDSDOEL: PROMOTEN, STIMULEREN EN INSPIREREN VAN SPORT EN BEWEGEN

Doel

Sportevenementen dragen bij aan participatie, regionale trots en maatschappelijke verbinding. De provincie

ondersteunt evenementen die inwoners inspireren om te sporten en te bewegen.

Actie	Beoogd resultaat 2028	Instrument
Voortzetten ondersteuning sportevenementen	Een divers en herkenbaar aanbod van provinciaal ondersteunde sportevenementen.	Bestaande sponsor-/ondersteuningskaders.
Maatschappelijke impact	Bij relevante evenementen worden maatschappelijke doelen en activatie opgenomen.	Impactcriteria, afspraken met organisatoren.
Gezonde sportevenementen	Samen met gemeenten en organisatoren gezonde keuzes stimuleren.	JOGG, kennis, evenementvoorwaarden.
JOGG Noord-Holland	Samenwerkingsovereenkomst uitvoeren, sport verbinden aan gezonde leefstijl en alle Noord-Hollandse gemeente een JOGG-gemeente.	Samenwerking JOGG, gemeenten, sport.
Sport als podium	Bij evenementen aandacht voor inclusie, talent en regionale verbinding.	Communicatie en partnerschappen.

Provinciale aanpak (gezonde) sportevenementen

- Gezonde voedingskeuzes en drinkwater;
- Rookvrije sportomgeving;
- Toegankelijkheid en inclusie;
- Duurzame en actieve mobiliteit;
- Zichtbaarheid van regionale sportaanbieders.

Indicatoren

Indicator	Streefwaarde 2028	Bron
Provinciaal ondersteunde sportevenementen	Voortzetten van ondersteuning van (grote) sportevenementen	Sponsoring Provincie
Evenementen met maatschappelijke impact	Groei naar $\geq 50\%$ van relevante nieuwe aanvragen	Sponsoring Provincie
Evenementen met gezonde activatie	Groei per jaar	Organisatoren/ JOGG / sponsoring Provincie

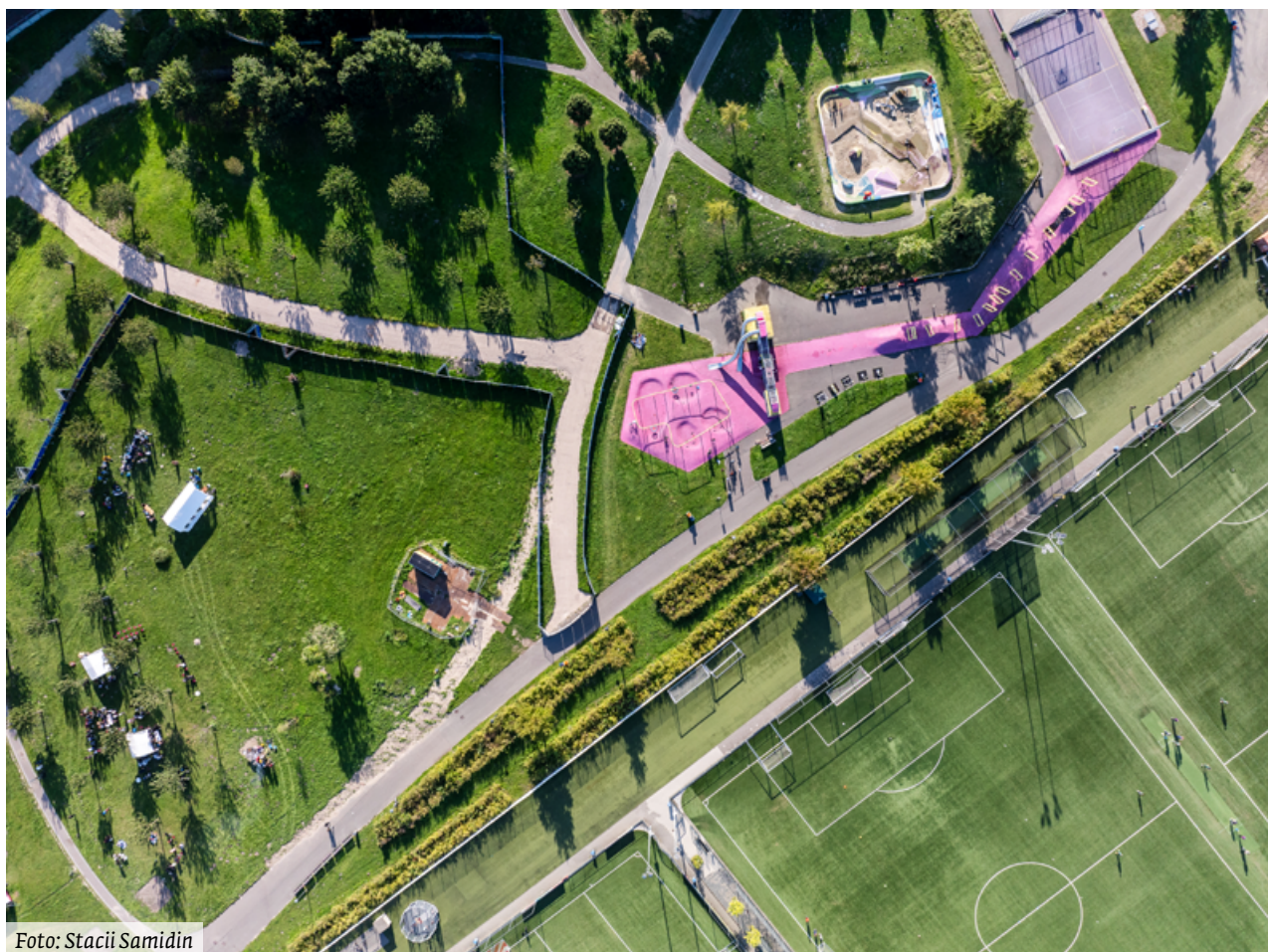

Foto: Stacii Samidin

3.5. BELEIDSDOEL: BIJDRAGEN AAN EEN BEWEEGVRIENDELIJKE FYSIEKE OMGEVING

Doel

Een beweegvriendelijke leefomgeving stimuleert inwoners om dagelijks te bewegen. De provincie draagt bij aan een duurzame en toekomstbestendige

beweegvriendelijke omgeving die inwoners faciliteert, uitdaagt en stimuleert om te sporten en te bewegen.

Actie	Beoogd resultaat 2028	Partners
Sportblik op ruimtelijke ontwikkeling	Sport en bewegen worden structureel ingebracht in relevante provinciale ruimtelijke processen.	Ruimte, mobiliteit, recreatie, gemeenten.
Regionale sportvoorzieningen	In minimaal 3 regio's inzicht in spreiding, capaciteit, regionale betekenis en ontwikkelopgaven.	Gemeenten, regio's, kennispartners.
Sport en stedelijke verdichting	Sportvoorzieningen en beweegruimte vroegtijdig betrekken bij relevante gebiedsontwikkelingen.	Ruimte, gemeenten, ontwikkelpartners.
Sport en actieve mobiliteit	Verbinden van sportlocaties met fiets- en wandelnetwerken en bereikbaarheid.	Mobiliteit, gemeenten, recreatie.
Duurzame sportaccommodaties	Landelijke en gemeentelijke regelingen in kaart brengen; provinciale rol en koppelkansen verkennen.	Gemeenten, sportsector, duurzaamheid.
Beweegvriendelijke openbare ruimte	Goede voorbeelden en ontwerpprincipes delen en toepassen waar provinciale invloed aanwezig is.	Gemeenten, recreatie, ruimte.

3.5.1. Provinciale sportvoorzieningen

De provincie ontwikkelt in de programmaperiode een aanpak om het bovenlokale sportvoorzieningenniveau beter in beeld te brengen. De analyse richt zich op

spreading, regionale betekenis, toekomstige behoefte, bereikbaarheid, verduurzaming en mogelijke koppeling met gebiedsontwikkeling.

Indicatoren

Indicator	Streefwaarde 2028	Niveau
Regio's met voorzieningenanalyse	≥3	Output
Overzicht landelijke/gemeentelijke verduurzamingsregelingen	1 actueel overzicht in 2027, jaarlijkse actualisatie	Output
Koppelkansen met mobiliteit/recreatie/ruimte	Jaarlijkse evaluatie	Provinciale meerwaarde

4 REGIONALE UITVOERING

De provincie kiest voor regionale uitvoering omdat veel sportvraagstukken gemeentegrenzen overstijgen. Regionale samenwerking is geen doel op zichzelf: het is een instrument om voorzieningen, kennis, capaciteit en beleid beter op elkaar af te stemmen.

4.1. REGIONALE SPORTAGENDA

Een regionale sportagenda kan de volgende vragen beantwoorden:

- Welke sport- en beweegopgaven spelen in de regio?
- Welke opgaven zijn lokaal en welk zijn regionaal?
- Welke voorzieningen hebben een bovenlokale functie?
- Waar liggen kansen voor inclusie en sociale veiligheid?
- Hoe kan de regio talentontwikkeling versterken?
- Welke rol spelen evenementen en regionale profilering?
- Welke koppelingen zijn er met ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit, recreatie en gezondheid?
- Welke kennis of ondersteuning is vanuit de provincie gewenst?

4.2. REGIONALE WERKWIJZE

- Inventariseren: provincie en gemeenten brengen regionale opgaven en bestaande initiatieven in beeld.
- Prioriteren: regio bepaalt enkele gezamenlijke prioriteiten.
- Uitvoeren: partners werken acties uit. Provincie faciliteert waar nodig en waar provinciale meerwaarde bestaat.
- Leren: resultaten en knelpunten worden gedeeld in regionale overleggen/kennisfunctie.

4.3. REGIONALE DIFFERENTIATIE

Niet iedere regio heeft dezelfde sportopgaven. De provincie werkt daarom vraaggericht. In een stedelijke regio kan de nadruk bijvoorbeeld liggen op ruimte, sportvoorzieningen en inclusie, terwijl in een meer landelijke regio de nadruk kan liggen op bereikbaarheid, vrijwilligers, regionale voorzieningen en samenwerking. De regionale indeling wordt gebruikt als werkstructuur en niet als doel op zichzelf.

Foto: Ed Turk

SAMENHANG MET ANDERE PROVINCIALE OPGAVEN

Provinciale opgave	Samenhang met sport	Mogelijke gezamenlijke uitvoering
Omgevingsvisie NH2050	Leefbaarheid, ontmoeting en beweegvriendelijke omgeving.	Sportblik in gebiedsontwikkeling.
Mobiliteit	Bereikbaarheid sport en recreatiemogelijkheden.	Fiets/wandelverbindingen naar sportlocaties. Koppeling aan actieve mobiliteit (wandelen en fietsen), en OV-knooppunten (regionale voorzieningen, (en buitenpoorten)
Gezondheid	Bewegen, gezonde leefstijl en preventie.	JOGG, GGD, RIVM, gezonde evenementen, lokale activatie.
Recreatie	Buiten bewegen en recreatief sporten.	Routes, recreatiegebieden en ruimte voor sport.
Inclusie en sociale samenhang	Meedoen, sociale veiligheid en ontmoeting.	Inclusieve sport, veilige kledkamer, toegankelijkheid.
Jeugd en talent	Ontwikkeling, participatie en talent.	Talentketen, onderwijs-sportverbinding.
Duurzaamheid	Toekomstbestendige voorzieningen.	Verduurzamingskennis en koppeling regelingen.
Wonen en verstedelijking	Voldoende voorzieningen bij groei van wonen en werken	Sportvoorzieningen vroeg in planvorming meenemen.

De uitvoering wordt georganiseerd vanuit de sportportefeuille, maar de verbinding met andere provinciale domeinen wordt actief gezocht. Hiermee wordt voorkomen dat sport als een

afzonderlijk beleidsterrein wordt uitgevoerd terwijl veel maatschappelijke effecten juist in samenhang ontstaan.

Foto: Loek Buter

UITVOERINGSINSTRUMENTEN EN SAMENWERKING

6.1. INSTRUMENTENMIX

Instrument	Wanneer inzetten?	Voorbeeld
Regiogesprek	Bij regionale opgaven en prioritering.	Regionale sportagenda.
Kennisfunctie	Bij behoefte aan data, expertise of goede voorbeelden.	Sportvoorzieningen, sociale veiligheid.
Netwerkvorming	Wanneer partijen elkaar nog onvoldoende vinden.	Talentontwikkeling, inclusie.
Agendering	Wanneer provinciale invloed nodig is in ander domein.	Sport in ruimtelijke ontwikkeling.
Communicatie/zichtbaarheid	Wanneer goede voorbeelden en sportevenementen bereik creëren.	Topsport, inclusie, gezonde evenementen.
Cofinanciering/ondersteuning	Wanneer een initiatief bovenlokale meerwaarde heeft en past binnen bestaande kaders.	Sportevenementen, regionale projecten.
Onderzoek/data	Inzicht in opgaven, kennisontwikkeling onderbouwing beleid en besluitvorming.	Regionaal voorzieningenniveau.

Foto: Tim Arisz

BEGROTING ACTIEPROGRAMMA

De provincie Noord-Holland ondersteunt gemeenten, regio's en maatschappelijke partners bij de uitvoering van dit actieprogramma. Daarbij ligt de nadruk op samenwerking, kennisdeling, cofinanciering en het stimuleren van regionale initiatieven.

Het actieprogramma wordt uitgevoerd binnen de beschikbare middelen voor sport en voorzieningen. Daarnaast wordt gezocht naar koppelkansen met andere beleidsvelden en beschikbare budgetten.

Beleidsdoel	2027	2028	2029	2030	2031
Regionale samenwerking / kennisfunctie	€151500	€151500	€151500	€151500	€151500
Sociale veiligheid	€60000	€60000	€60000	€60000	€60000
Talentontwikkeling	€40000	€40000	€40000	€40000	€40000
Promoten, stimuleren en inspireren	€150000	€150000	€150000	€150000	€150000
Actieprogramma sport onverdeeld	€221000	€221000	€221000	€221000	€221000
Totaal	€622500	€622500	€622500	€622500	€622500

Onverdeeld budget wordt ingezet voor:

- Nieuwe regionale initiatieven
- Cofinanciering
- Pilots
- Onderzoeken
- Koppelkansen met andere programma's

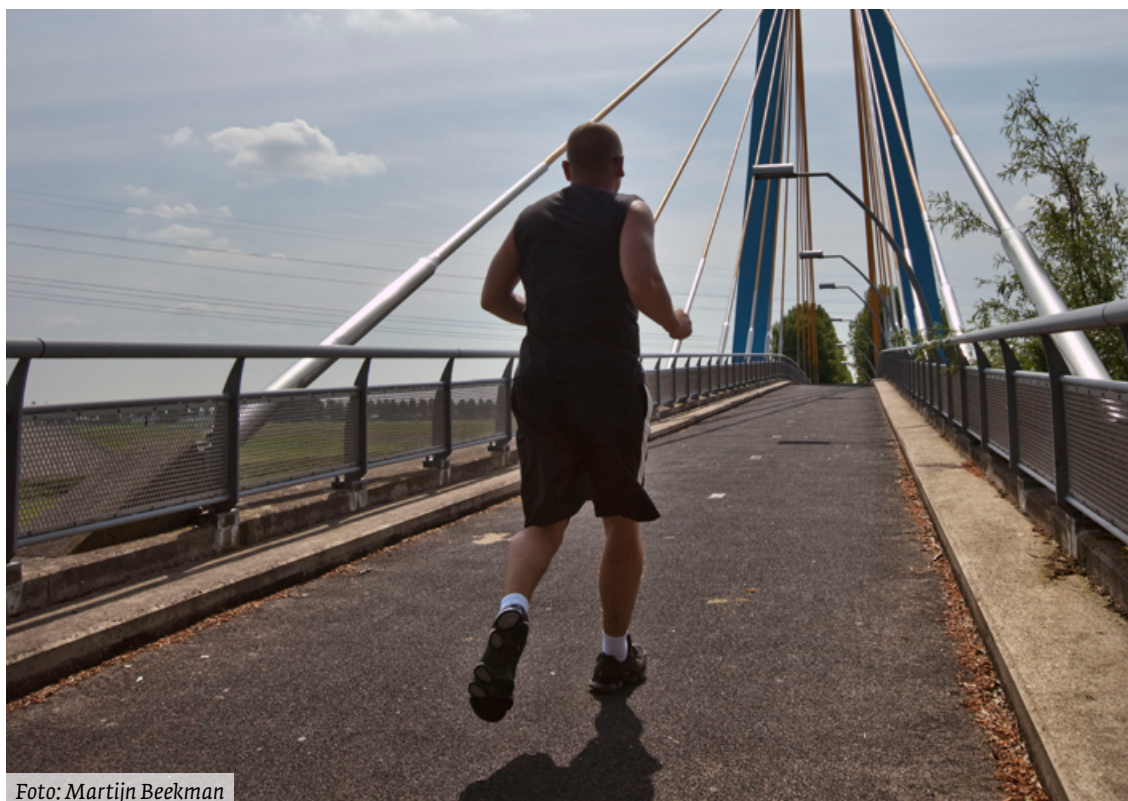

Foto: Martijn Beekman

MONITORING EN EVALUATIE

De provincie Noord-Holland ziet toe op een zorgvuldige monitoring en evaluatie van de uitvoering van het Actieprogramma Sport Noord-Holland 2027-2031. De voortgang wordt gevolgd op basis van de vastgestelde beleidsdoelen en bijbehorende acties, in samenwerking met de betrokken partners. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van relevante kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren om inzicht te verkrijgen in de uitvoering, het bereik en de resultaten van het actieprogramma. De voortgang wordt periodiek beoordeeld en, indien daartoe aanleiding bestaat, wordt de inzet bijgesteld op

basis van actuele beleidsmatige en regionale ontwikkelingen.

Provinciale Staten worden jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het Actieprogramma Sport. Na afloop van de programmaperiode vindt een integrale eindevaluatie plaats, waarin de mate van doelrealisatie, de doeltreffendheid van de provinciale rol en de belangrijkste leerpunten worden beschreven. De uitkomsten van deze evaluatie worden betrokken bij verdere beleids- en besluitvorming op het terrein van sport en bewegen.

Foto: Martijn Beekman

BIJLAGE 1

BEGRIPPEN

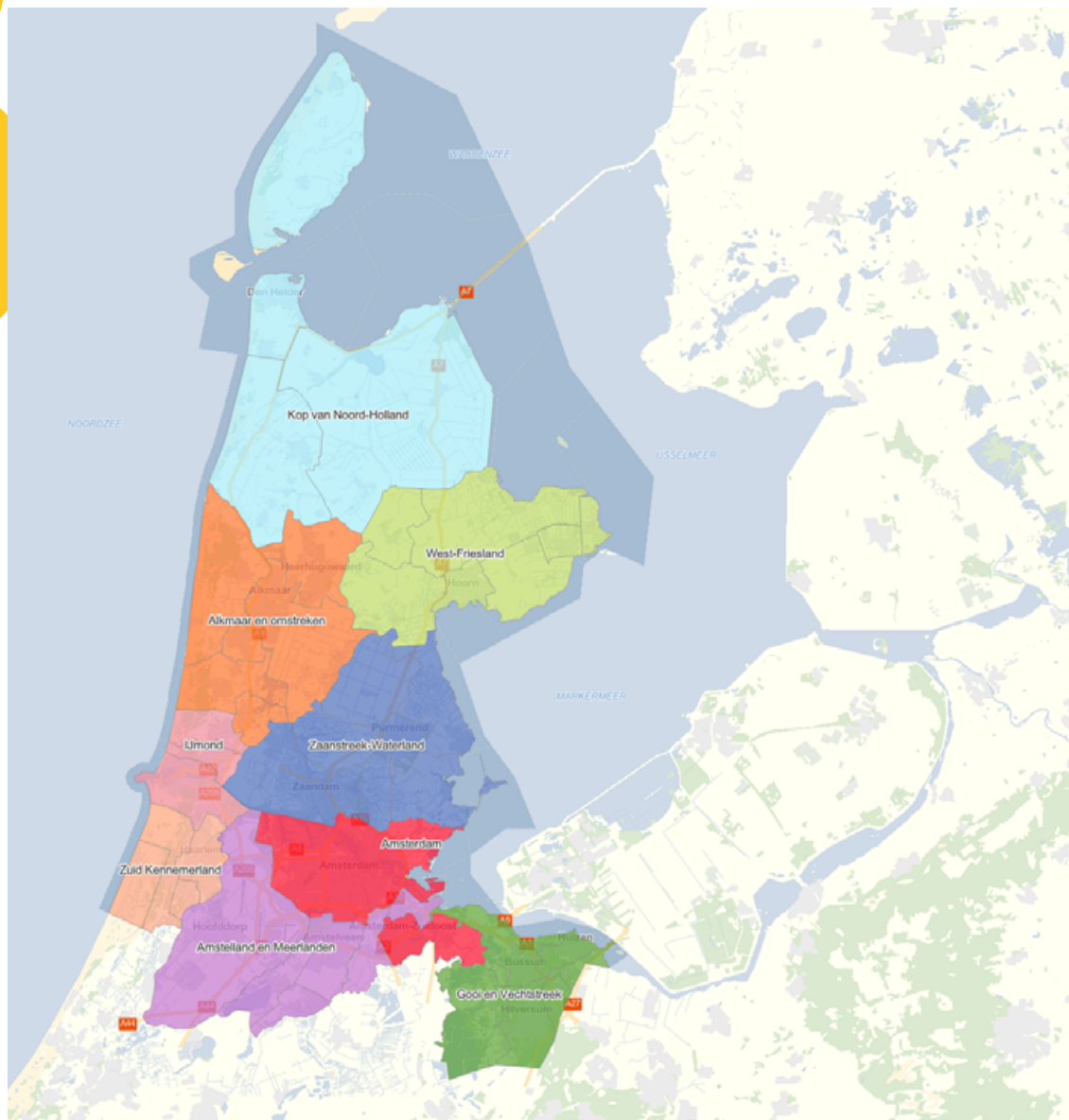
Begrip	Betekenis in dit programma
Regionale sportagenda	Gezamenlijke agenda van gemeenten/partners voor regionale sportopgaven.
Provinciale meerwaarde	Toegevoegde waarde die ontstaat door verbinding, kennis, agendering, facilitering of cofinanciering vanuit de provincie.
Inclusief sporten	Sport en bewegen toegankelijk maken voor verschillende groepen, waaronder mensen met een beperking en mensen die drempels ervaren.
Beweegvriendelijke leefomgeving	Fysieke omgeving die uitnodigt tot dagelijks bewegen en actief verplaatsen.
Sportvoorzieningenniveau	Spreiding, capaciteit, kwaliteit en regionale betekenis van sportvoorzieningen.
Maatschappelijke impact	Effect van sport en sportevenementen op onder meer participatie, gezondheid, inclusie, vrijwilligers, regionale trots en leefomgeving.

Foto: Elmer van der Marel

BIJLAGE 2

REGIONALE INDELING NOORD-HOLLAND

Link naar [Gemeenten in Noord-Holland](#)

Bovenstaande is de regionale indeling van de provincie Noord-Holland. Waar nodig handteren wij ook de GGD regio indeling waar de VSC gebruik van maakt.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Grafische verzorging

The Creative Hub

Haarlem, oktober 2026